

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 354/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. augusta 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Bartkom, Advokátska kancelária JUDr. Martin Bartko – JUDr. Silvia Bartová, Piaristická 6667, Trenčín, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie a prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 33/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júla 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie a prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný úrad“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 33/2012.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

«V konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 11 C/33/2012 je sťažovateľka účastníkom konania ako navrhovateľka. Dňa 14.11.2011 sťažovateľka podala na Okresnom súde Trenčín žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia za bezdôvodné užívanie nebytových priestorov, ktorých je sťažovateľka spoluvlastníčkou. Vec je na Okresnom súde Trenčín vedená pod sp. zn. 11C/33/2012 a je prejednávaná viac ako 3 a pol roka bez náležitého prejednanie veci. Uvedená právna vec vo svojej podstate nadväzuje a je skutkovým i právnym pokračovaním inej právnej veci vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 8C/41/2000, v ktorej sťažovateľka už podala opakovane sťažnosť predsedovi Okresného súdu Trenčín na prietahy v konaní a dokonca v tejto veci aj rozhodoval Ústavný súd SR, ktorý svojím nálezom č.k. IV. ÚS 196/2010-25 zo dňa 26.08.2010 rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR... porušeného bolo. ... Napriek tomuto nálezu Ústavného súdu SR a vedomosti o prietahoch v konaní v inej veci sťažovateľky, Okresný súd Trenčín ani v tejto „novej“ sťažovateľkinej veci nekoná plynulé a bez zbytočných prietahov.

... Dňa 14.11.2011 sťažovateľka svoju žalobu doručila Okresnému súdu Trenčín.

... Dňa 23.12.2011 Okresný súd Trenčín vydal vo veci platobný rozkaz, ktorým návrhu sťažovateľky vyhovel.

... Dňa 11.01.2012 bol voči tomuto platobnému rozkazu podaný druhou stranou sporu odpor.

... Dňa 30.05.2013 bolo 1. pojednávanie vo veci

... Dňa 05.11.2013 bolo 2. pojednávanie vo veci.

Ďalšie pojednávania vo veci už neboli doposiaľ.

Napriek podanému odporu zo strany žalovanej už v januári 2012 sa prvé pojednávanie vo veci uskutočnilo až po 16 mesiacoch dňa 30.05.2013. Toto pojednávanie bolo odročené bez prejednanja veci na termín 10.09.2013, avšak druhé pojednávanie sa uskutočnilo až 05.11.2013. Od tej doby už uplynulo takmer ďalších 15 mesiacov bez meritórneho prejednanja veci. Vzhľadom na plynutie doby a možnosť premlčania ďalších náhrad za bezdôvodné užívanie sťažovateľkiných priestorov, bola sťažovateľka nútená dňa 10.01.2014 rozšíriť svoj návrh na začatie konania o vydanie bezdôvodného obohatenia za ďalšie obdobie užívania. ...

S takýmto postupom Okresného súdu Trenčín sťažovateľka nebola spokojná pretože vo veci vznikajú zbytočné prietahy v konaní, a preto vo veci podala dňa 29.05.2015 predsedovi súdu sťažnosť na prietahy v konaní. Listom zo dňa 02.06.2015 bola sťažovateľka vyrozumená o podanej sťažnosti a bol jej oznámený termín najbližšieho pojednávania na deň 18.08.2015, čo je takmer za 3 mesiace od podania sťažnosti na prietahy. ...

Sťažovateľka považuje v právnom štáte za neprípustné, aby konanie o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré predstavuje štandardnú rozhodovaciu agendu všeobecných súdov, a ktoré nie je právne ani skutkovo zložitú, a navyše ktorému predchádzalo už iné podobné konanie, trvalo neuveriteľných 43 mesiacov bez zmysluplného meritórneho prejednanja veci. Sťažovateľka sa narodila v roku 1940 a v čase podania návrhu na začatie konania mala 71 rokov. V súčasnosti má sťažovateľka viac ako 75 rokov a súdne konanie doposiaľ nie je právoplatne skončené. Vzhľadom k svojmu veľmi nepriaznivému zdravotnému stavu reálne hrozí, že sa sťažovateľka konca súdneho konania a tým právoplatného rozhodnutia vo veci samej ani nedožije. Neúmerná dĺžka súdneho konania zároveň veľmi negatívne vplyva aj na sťažovateľkin zdravotný stav. V dôsledku týchto okolností musela sťažovateľka vyhľadať odbornú pomoc psychiatra, ktorá terapia jej pomáha vo zvládaní náporu na psychiku v dôsledku vleklého sa súdneho sporu o právo na náhradu za užívanie jej vlastníctva, ktorý už výhľadom k celkovej dĺžke konania stráca pre sťažovateľku, ako navrhovateľku v konaní, prakticky význam.»

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnosti takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj jej základného právo na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 11C/33/2012 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C /33/2012 prikazuje konať vo veci bez zbytočných prietahov.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 10.000,- EUR..., ktoré je Okresný súd Trenčín povinný vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 355,72 EUR..., ktorú je Okresný súd Trenčín povinný vyplatiť na účet jej právneho zástupcu JUDr. Martina Bartka do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Sťažovateľka v petite sťažnosti namietala porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 33/2012.

Ústavný súd opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07).

Ústavný súd poukazuje aj na svoju judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, IV. ÚS 221/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevyslovil porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (napr. II. ÚS 57/01, IV. ÚS 110/04), prípadne návrhu buď nevyhovel (napr. I. ÚS 11/00) alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. I. ÚS 17/01, I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, IV. ÚS 221/05).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že toto konanie sa začalo 14. novembra 2011, trvá viac ako 3 a pol roka a dosiaľ nie je právoplatne skončené. Predmetom konania sú nároky sťažovateľky na vydanie bezdôvodného obohatenia za užívanie nebytových priestorov v spoluvlastníctve sťažovateľky odporcami. Okresný súd vo veci rozhodol platobným rozkazom z 23. decembra 2011, proti ktorému bol odporcami podaný odpor 11. januára 2012. Vo veci boli nariadené pojednávania na 30. máj 2013, ktoré podľa sťažovateľky bolo odročené bez prerokovania veci, a na 5. november 2013, na ktorom bola vec prerokovaná. Sťažovateľka 29. mája 2015 podala predsedovi okresného súdu sťažnosť na prieťahy v konaní, ktorá bola vybavená listom podpredsedníčky okresného súdu z 2. júna 2015, v ktorom sa uvádza: „... som sa oboznámila so spisom 11C/33/2012 a zistila, že v tomto je stanovený termín pojednávania na 18.8.2015. Avšak je pravdou, že od posledného úkonu

uplynula už značná doba, a preto budem predmetný spis z hľadiska rýchlosti a plynulosti konania sledovať.“

Pokiaľ ide o možnosť porušenia základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu, ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu v posudzovanom konaní s ohľadom na celkovú dĺžku konania v trvaní viac ako 3 a pol roka a úkony okresného súdu sa nevyznačuje prieťahmi takej intenzity, ktoré by zakladali reálnu možnosť porušenia označených práv sťažovateľky. Ústavný súd prihliadol na to, že toho času je vo veci nariadené pojednávanie k jej meritórnemu prerokovaniu. Zároveň je nutné poznamenať, že ďalšie pretrvávajúce stavy bez meritórneho rozhodnutia vo veci intenzitu prieťahov bude zvyšovať, a tým môže prispievať k reálnej možnosti porušenia základných práv účastníkov konania.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktoré sťažovateľka odôvodňovala prieťahmi v postupe okresného súdu, ústavný súd konštatuje, že v príčinnej súvislosti so sťažovateľkou namietanými prieťahmi v postupe okresného súdu nezistil možnosť porušenia označeného základného práva sťažovateľky.

Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľky nezaoberal.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sťažovateľka za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania dochádzalo

k zbytočným prieťahom alebo by činnosť okresného súdu bola neefektívna, predložila ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2015